

Hoorzitting Pax Naturae

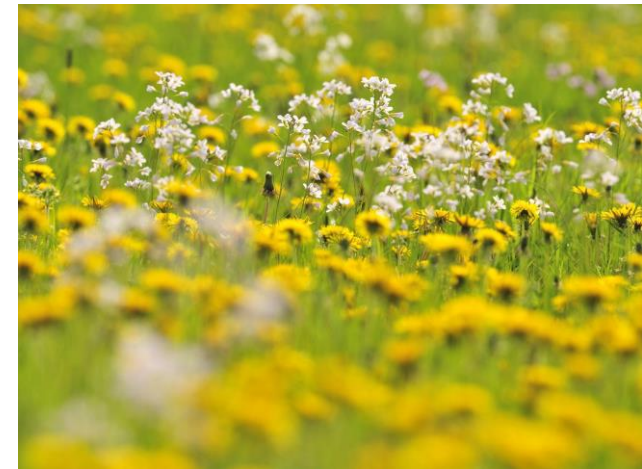
Natuurpunt beleid - Frederik Mollen

18 januari 2022

Essentie *Pax Naturae*:

Centrale vaststellingen conceptnota:

- “*minder natuur dan er (allang) had moeten zijn*” (blz. 7)
- “*instrumentarium onvoldoende*” (blz. 7)
  - => nieuw concept
    - drie-compartimentenlandschap
  - => nieuwe regelgeving
    - afschaffen ruimteboekhouding
    - afschaffen bestemming natuur

Essentie *Pax Naturae*:

Centrale vaststellingen conceptnota:

- “*minder natuur dan er (allang) had moeten zijn*” (blz. 7)
- “*instrumentarium onvoldoende*” (blz. 7)
  - => nieuw concept
    - drie-compartimentenlandschap
  - => nieuwe regelgeving
    - afschaffen ruimteboekhouding
    - afschaffen bestemming natuur

Natuurpunt:

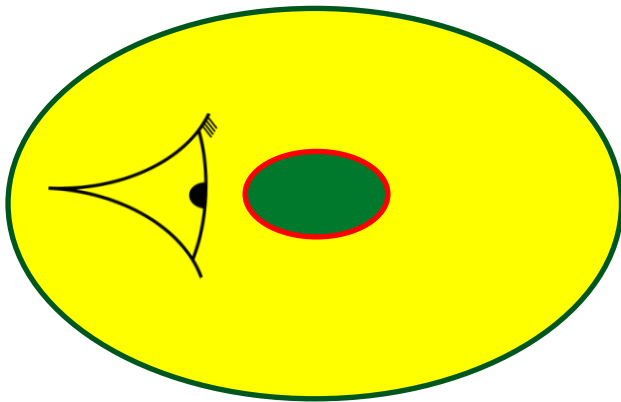
- Tekort is groot (cf. EU biodiv. strategie 30%)
- Urgentie (soortenrijkdom / klimaat / gezondheid / ...)
- Geen tijd verliezen, geen warm water, geen gebrek aan visie
- Wel aan ambitie, daadkracht en inzet van (bestaande) instrumenten
- Kritisch, doch zeer goed dat het debat gevoerd wordt
- Constructief, van Pax Naturae naar Systema Naturae (#LevendLand)

Waarom ambitie zo laag?

Pax Naturae vertrekt van:

Strategische doelstelling:

- “*ecologische uitdagingen die momenteel de landbouw bedreigen*” (blz. 8)

**= in strijd met de essentie van het
'omgevingsbeleid/-denken'**

(United Nations, ..., Visie 2050)

Eindigheid van
milieugebruiksruimte
en fysieke ruimte

PAX NATURAE

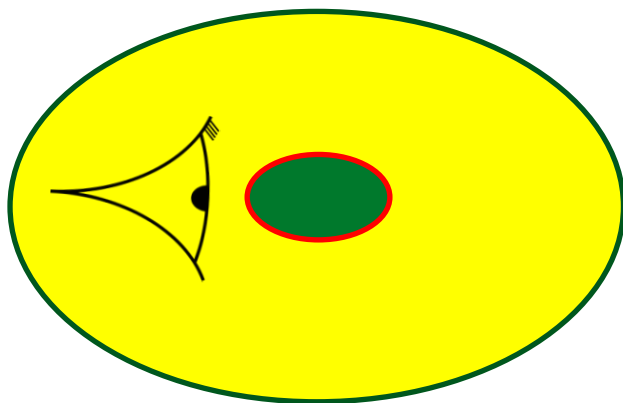
Impact natuur op landbouw
(grenzen stellen aan natuur)

Waarom ambitie zo laag?

Pax Naturae vertrekt van:

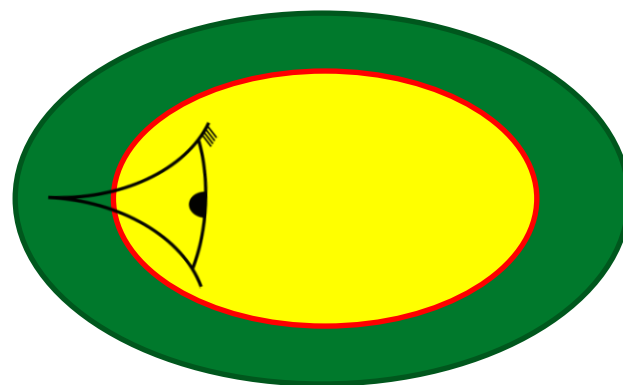
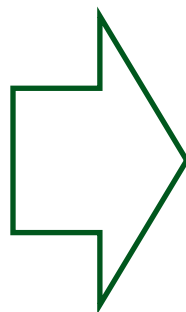
Strategische doelstelling:

- “ecologische uitdagingen die momenteel de landbouw bedreigen” (blz. 8)

PAX NATURAE

Impact natuur op landbouw
(grenzen stellen aan natuur)

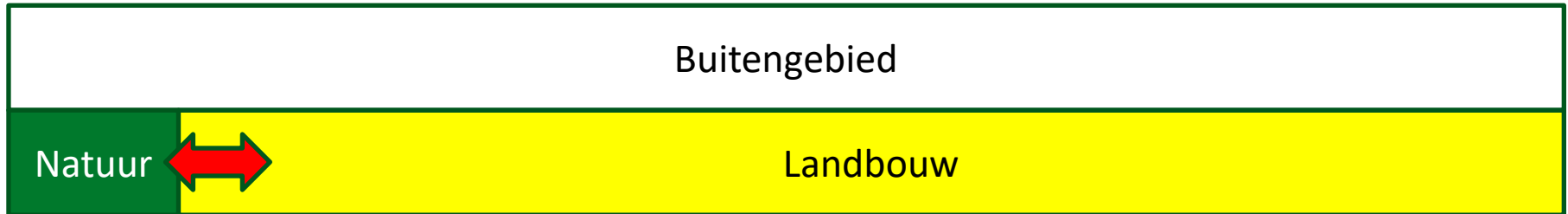

SYSTEMA NATURAE

Landbouw binnen ecologische
grenzen van de planeet

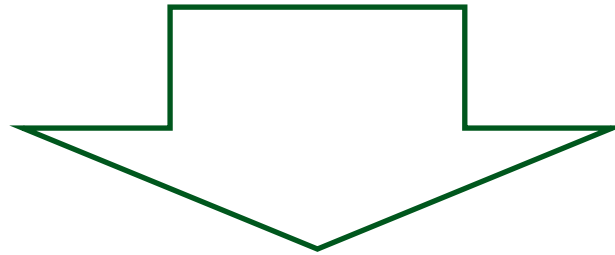
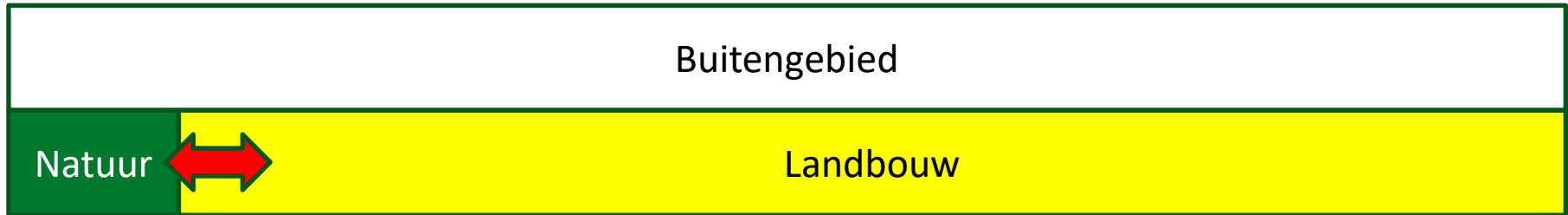
Compartimenten-model

Pax Naturae vertrekt van:

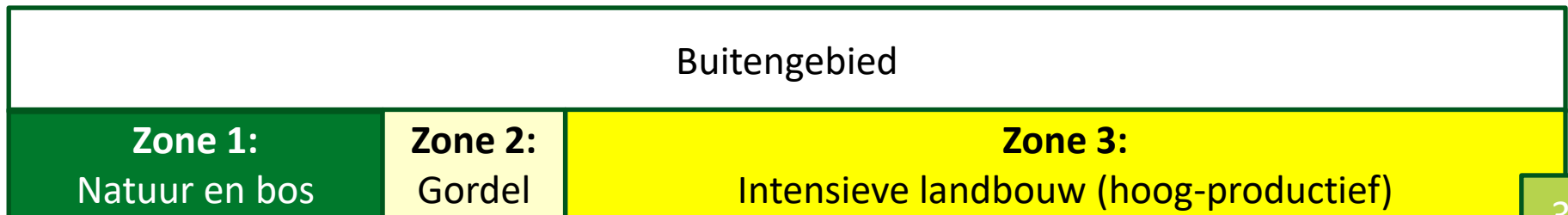

Compartimenten-model

Pax Naturae vertrekt van:

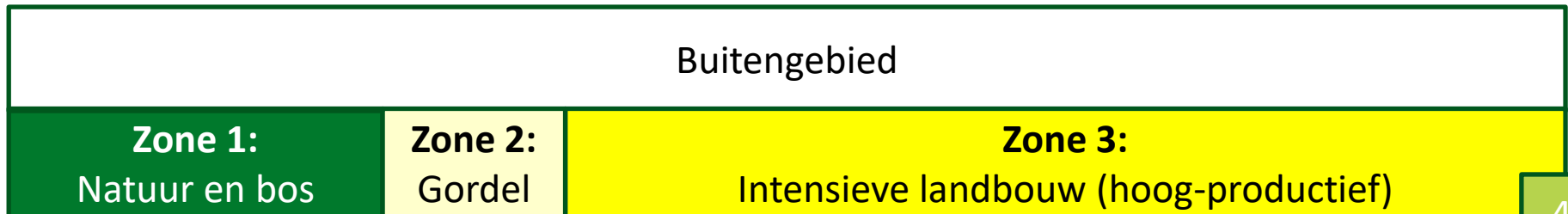
Pax Naturae stelt voor:

Knelpunten van dit model

Pax Naturae stelt voor:

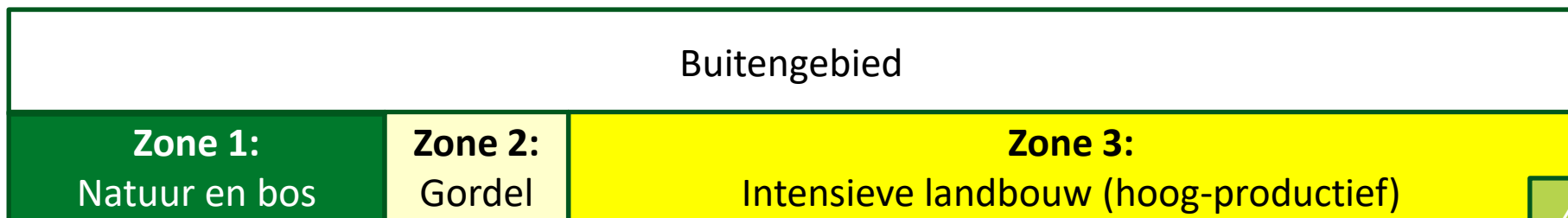

Knelpunten van dit model

Zone 1: Natuur en bos

- Uiteraard goed en nodig
- Maar, is feitelijke verdubbeling '*natuur en bos*' gemeend?
- Verdubbeling Nationaal Park Hoge Kempen (nota) is niet correct
- Leidt tot de cruciale vraag: wat wordt verstaan onder '*natuur en bos*'?
- 'Grondendeal' – blijft zeer oppervlakkig. Wie levert in?
- Voorstel regelgeving zegt vooral '*hoe niet*' ...
  - Ruimteboekhouding overboord
  - Bestemming '*natuur*' overboord
- Vraag '*hoe dan wel?*' blijft onbeantwoord
- Conceptnota is in die zin contra-productief

Pax Naturae stelt voor:

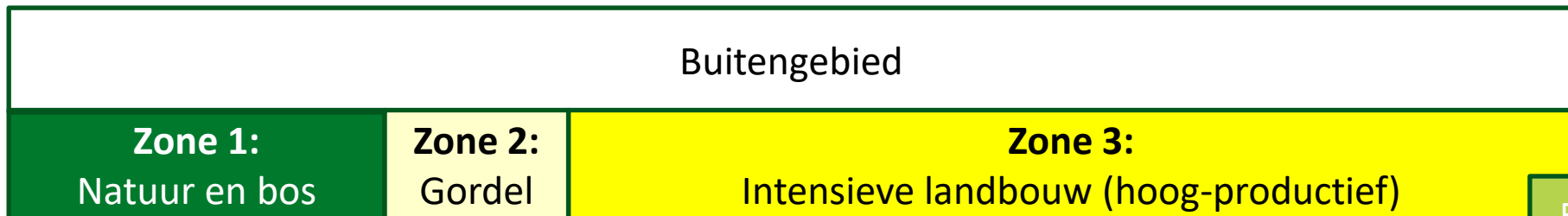

Knelpunten van dit model

Zone 2: Buffer

- Op papier beperkt
- Maar in praktijk zeer groot
- Wat houdt deze buffer concreet in?
  - Mest, teelt, bouwen, drainage, grondwater,...?
- Indicatieve informatieve kaart (<-> warm water)
  - Parameters om kaart op te maken (<-> omgevingsdenken)
  - Structureel aangetast landbouw (<-> ecologische noden)
  - Weinig of geen toekomstwaarde landbouw (<-> ecologische potenties)

Pax Naturae stelt voor:

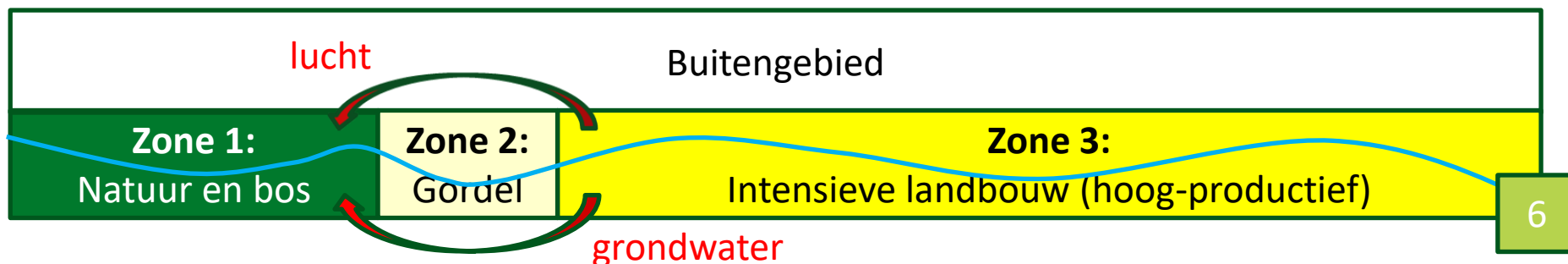

Knelpunten van dit model

Zone 3: Intensieve landbouw

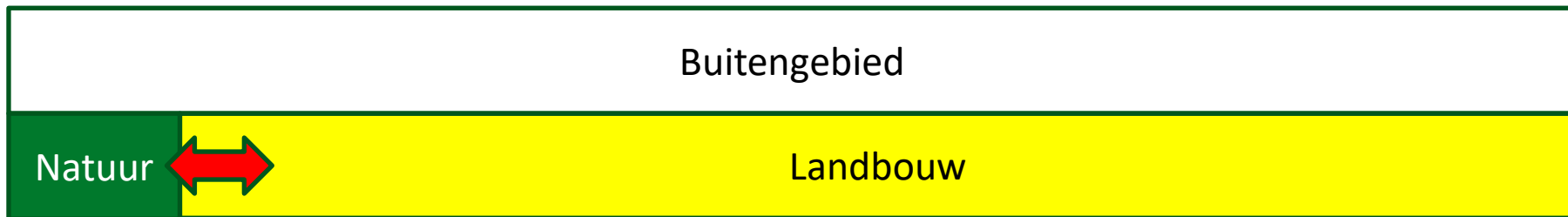
- Zonering botst met complexiteit fysisch systeem
- Impact landbouw gaat ook via waterlopen/lucht/grondwater
- Vertrekt *a priori* van een intensief landbouwmodel
- Discussie over andere landbouwmodellen komt niet aan bod
- Monofunctionele invulling (voedselproductie) van grootste zone maakt dat andere ecosysteemdiensten niet volledig ingevuld raken

Pax Naturae stelt voor:

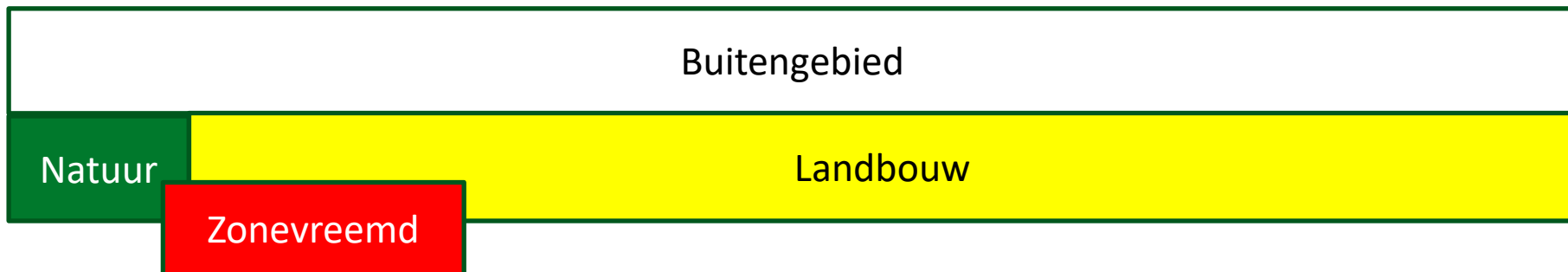

Knelpunten van dit model

Pax Naturae vertrekt van:

Problematiek is veel complexer:

Meer dan 1/2de dagelijks ruimtebeslag komt in buitengebied terecht,
veelal zonevreemd (bron: *Taskforce Bouwshift*, nov. 2021)

Natuurpunt stelt voor:

Systema Naturae:

Natuurpunt stelt voor:

Systema Naturae:

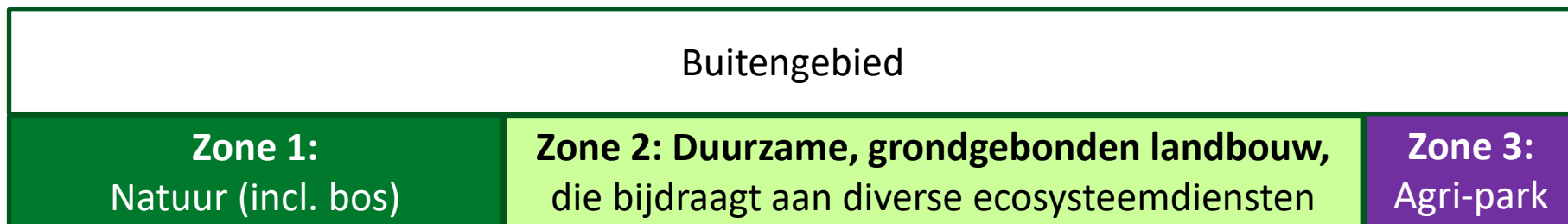
Uitgangspunten:

- Systeemen denken (fysisch systeem -> *Systema Naturae*)
- Omgevingsdenken -> ecologische grenzen staan centraal
- Europese biodiversiteitsstrategie (30% voorbehouden aan natuur)
- Duurzaam verdienmodel voor landbouwers die hieraan bijdragen
- Differentiatie tussen streken en lokaal maatwerk mogelijk
- Zonevreemd gebruik (residentialisering) een halt toe roepen
- Landschappen worden gespaard van nieuwe mega-stallen en serres

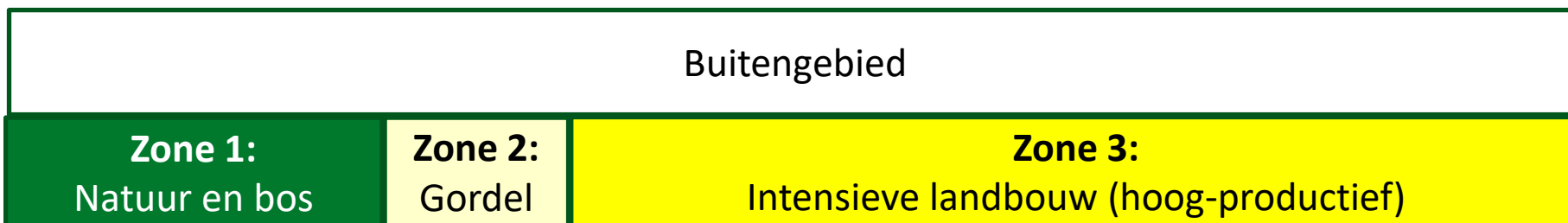
Natuurpunt stelt voor:

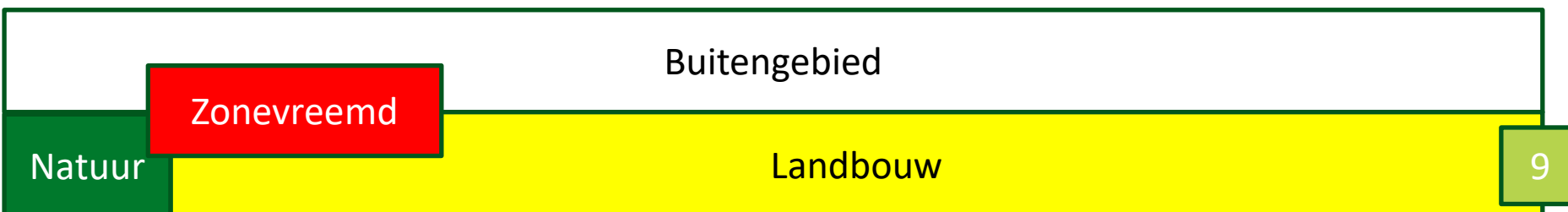
Systema Naturae:

>< *Pax Naturae (toekomst):*

>< *Pax Naturae (vertrek):*

Natuurpunt stelt voor:

Systema Naturae:

Buitengebied		
Zone 1: Natuur (incl. bos)	Zone 2: Duurzame, grondgebonden landbouw, die bijdraagt aan diverse ecosysteemdiensten	Zone 3: Agri-park

Hefbomen beleid (1):

- **Natuurbeleid**
  - Ondersteun effectieve terreinrealisaties (zet in op verwerving, beheer,...)
  - Integreer bos in het natuurbeleid (hef onderscheid op)
  - Geef specifiek aandacht aan open habitattypes
- **Landbouwbeleid**
  - Vergroening GLB
  - Naar een performant MAP
  - Faseer zonevreemde landbouw uit (realisatie nulbemesting)
  - Hervorming van de pachtwetgeving (t.v.v. realisatie natuurdoelen)

Natuurpunt stelt voor:

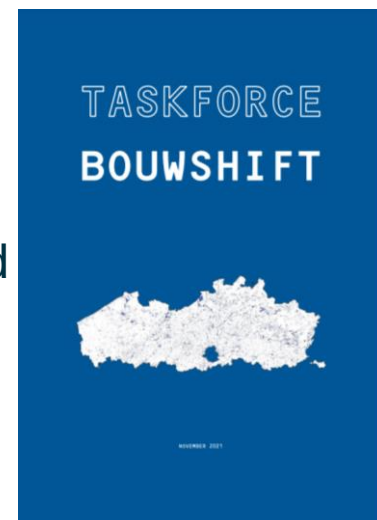

Systema Naturae:

Buitengebied		
Zone 1: Natuur (incl. bos)	Zone 2: Duurzame, grondgebonden landbouw, die bijdraagt aan diverse ecosystemendiensten	Zone 3: Agri-park

Hefbomen beleid (2):

- **Ruimtelijk beleid**
  - Maak werk van de bouwshift
    - Beperk nieuwe zonevreemde functiewijz. in agrar. gebied
  - Actualiseer ruimteboekhouding (cf. *Taskforce bouwshift*)
  - Herzie eeuwigdurende omgevingsvergunningen
    - Van beloofde evaluaties komt immers weinig in huis
    - Toren hoge schadeclaims bij intrekken vergunningen
  - Werk meer met gemengde bestemmingen, gekoppeld aan voorwaarden

Natuurpunt stelt voor:

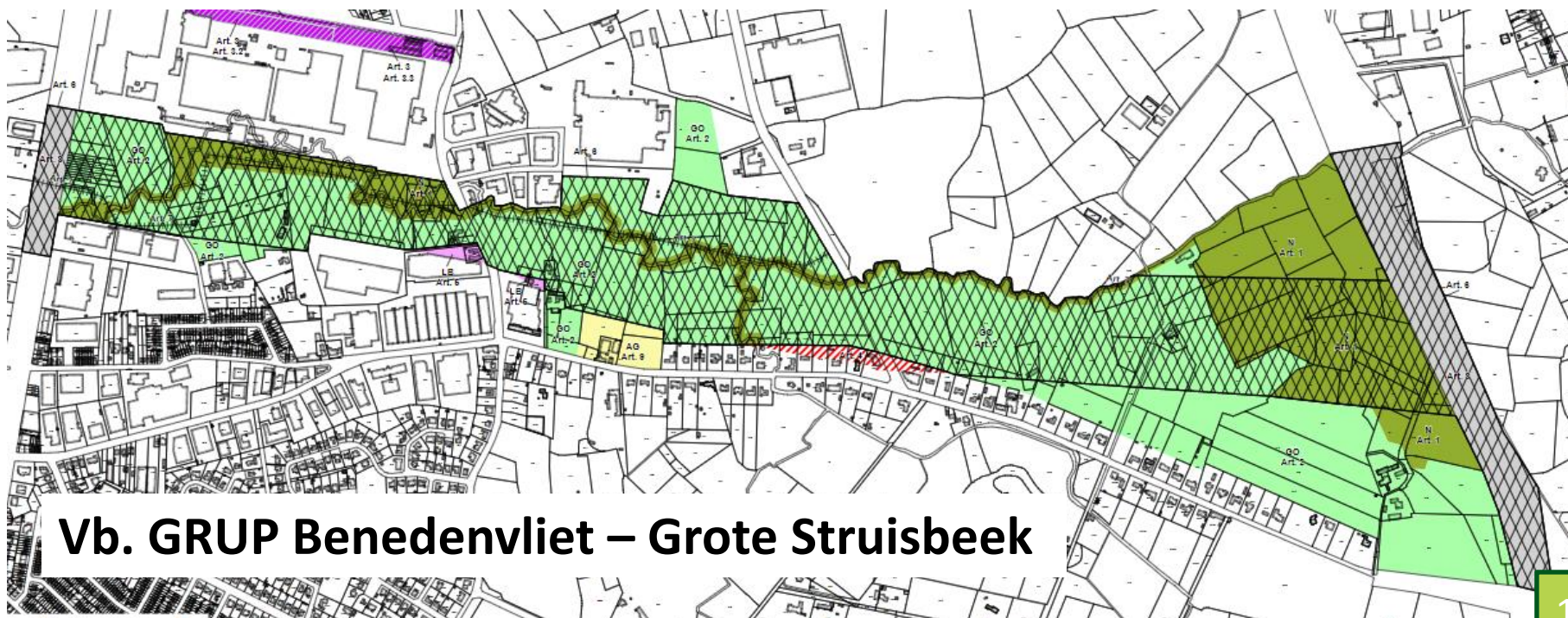
Systema Naturae:

Buitengebied

Zone 1:
Natuur (incl. bos)

Zone 2: Duurzame, grondgebonden landbouw,
die bijdraagt aan diverse ecosysteemdiensten

Zone 3:
Agri-park

Vb. GRUP Benedenvliet – Grote Struisbeek

Natuurpunt stelt voor:

Systema Naturae:

Buitengebied		
Zone 1: Natuur (incl. bos)	Zone 2: Duurzame, grondgebonden landbouw, die bijdraagt aan diverse ecosysteemdiensten	Zone 3: Agri-park

Contra-productief zijn:

- **Afschaffing ruimteboekhouding**
  - Hoe gaat afschaffen boekhouding bijdragen aan realisatie natuur en bos?
  - Belangrijk instrument om ambitie scherp te houden en te evalueren
  - Sterk instrument om realisatie van de bouwshift op te volgen
- **Blanco bestemmingen**
  - Gaat discussie uit de weg, maar lost ze niet op
  - Quid ruimtelijk kwetsbare gebieden?
  - Koppeling sectorwetgeving
  - Hoe nog maatwerk?

Natuurpunt nodigt uit:

Natuur in het hart: toekomstbeelden 2050

Vlaams Parlement (De Schelp) - 14 maart 2022 (13u30-17u00)

[Link](#) om in te schrijven